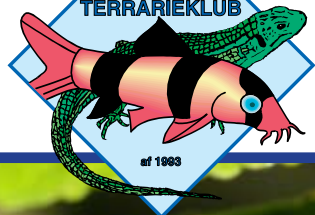

PRAGT smerlingen

Medlemsblad for
medlemmer

af

VESTSJÆLLANDS
AKVARIE- OG
TERRARIEKLUB

af 1983

Nr. 5
SEPTEMBER
2009

Centrolenella prosoblepon - glasfrø. Foto: Max Bjørneskov.

Dette nummer:

- Side 2: Indhold og oplysninger om klubben.
- Side 3: September måneds møder
- Side 4: Aktivitetskalender
- Side 4-6: Glasfrøer - *slægten Centrolenidae*
- Side 8-14: Corydoras panda
- Side 15: Bestyrelsen og gruppernes kontaktpersoner.

Øvrige oplysninger:

Klublokale: Hvidebjerg skole, Kirkerupvej 18, Sørbymagle, 4200 Slagelse

Hjemmeside: vatk.dk

Klubbladet: Redaktør: Per Kyllesbech Petersen

Ansvarshavende: John Pærremand

Tryk (laserprint): Per Kyllesbech Petersen

Stof til næste blad: **Senest 21. september**

Næste klubblad udkommer i uge 40 2009.

Fællesaktivitet mandag den 7. sept. kl. 19.15. i klublokalet Kirkerupvej 18, Sørbymagle, 4200 Slagelse

Klubbens udstillingsakvarie er igen i centrum for et møde. Denne gang skal der laves en baggrundskasse til akvariet. Kom og vær med til at lave baggrundskassen, eller kom og se hvordan du kan forbedre dybdevirkningen i dit eget akvarium med en baggrundskasse. *Vel mødt - Bestyrelsen*

Mødet afsluttes med "Fra medlem til medlem"
- medbring evt. effekter.

Fotogruppen: Møde tirsdag den 15. sept. kl. 19.15 hos Per Kylesbech i Bringstrup

Fotogruppen mødes hos mig for at forberede vintersæsonens aktiviteter. - Vi skal også snakke om næste års kalender, så tag dine bedste billeder med til mødet.

Jeg har tænkt mig at gruppens næste projekt skal handle om video. - Vi starter op med video og stillbilleder fra turen til Novo i foråret. **Vi mødes hos mig.** Se side 15. *Hilsen Per*

Akvariegruppen: Møde mandag den 21. sept. kl. 19.00

Vi fortsætter baggrundskasseprojektet.

Vi mødes i klublokalet.

Hilsen Bjarne

Følg med i klubbens aktiviteter på klubbens hjemmeside

Klubbens aktiviteter består af meget andet end de møder, der er beskrevet i medlemsbladet.

Se f.eks. mere om klubben på undermenuen "Om klubben"

Mødeændringer

eller aflysninger kan ses på hjemmesidens startside - Se også andre klubbens arrangementer

Aktivitetskalender

7. sept.	vatk	Fællesmøde. Emne: Baggrundskasser
15. sept.	vatk	Fotogruppermøde hos Per
21. sept.	vatk	Akvariegruppermøde
3.-4. okt.	raf	Akvamesse i Randers
31. okt.	dau	Kreds 2-3: Akva-dag og DM i klubakvarie
1. nov.	dau	Ordinært delegeretmøde i Karlemoseparken
7. dec.	vatk	Julearrangement

*Check også Aktivitetskalenderen, Arrangementer og
Nyt fra klubben på www.vatk.dk
- siden opdateres løbende året igennem*

Glasfrøer

Tekst og fotos: Max Bjørneskov

Glasfrøer er en stor gruppe af neotropiske frøer, der hører til familien Centrolenidae. De er udbredt over store dele af Mellem- og Sydamerika, men findes ikke andre steder i verden. Populærnavnet skyldes selvfølgelig deres noget transparente udseende. Specielt deres bug kan være utroligt gennemsigtigt, hvilket gør, at man kan se visse indre organer i frøerne, f.eks. hjertet.

De er alle tilknyttet fugtig regnskov og lever nær vandløb. Der er beskrevet langt over 100 arter og der dukker stadig nye op, efterhånden som forskellige regnskovsområder bliver mere undersøgt.

Det drejer sig om ret små og sarte frøarter, de fleste er mellem 20 og 35mm i længden, der findes dog undtagelser.

De er stærkt knyttet til vandløb, hvor hannerne oprettholder territorier og får hunnerne til at lægge æggene på

***Vi er en professionel EL virksomhed
der lægger vægt på god service og
nære kontakter.***

Vi kan tilbyde en bred vifte af service til både privat og professionel

Vi kan hjælpe dig med at sætte strøm til DIN hobby, f.eks kan vi samle og opsætte et modul der sikrer at du får besked via sms ved strømsvigt. Så slipper du for at komme hjem til døde fisk og kolde terrarier.

Eller vi kan give rådgivning omkring EL-sikkerhed i dit fugtige akvarie- eller terrarierum.

Eller skal du lige have en ny HQI lampe over dit saltvand, eller et lysstofsrør. . .

Kontakt os via vores hjemmeside www.sw-electric.dk
eller på Tlf: 3117 7574

Mail: mail@sw-electric.dk

SW-Electric - sæt strøm til din hobby

blade over vandløbene. Når haletudserne så er færdigudviklede, kan de blot falde ned i vandløbet under sig.

Man vil kunne iagttage hanner, der vogter over æggene i yngletiden. Både frøer og æg er efterstræbt af forskellige predatorer som f.eks. slanger og insekter.

Dog er frøernes største problem lige nu, at svampesygdommen chytridiomykose, der skyldes svampen *Batrachochytrium dendrobatidis*, tilsyneladende spreder sig voldsomt blandt arterne af glasfrøer. Egne observationer over 6 år i El Valle (Panama) har vist en drastisk tilbagegang af glasfrøer, hvilket desværre er blevet bekræftet af biologer i området.

I terrariesammenhæng er glasfrøer stort set ukendte, hvilket egentligt er mærkeligt og da også en skam. En måde at lære noget om nogle spændende dyr, er jo netop at iagttage dem i et terrarium. I naturen er de vanskelige at observeret uden for yngletiden, mens man når de yngler, ret let kan finde dem om natten langs og over både mindre og lidt større vandløb. Lærer man deres kvækken at kende, har man jo en lyd at gå efter.

Et passende terrarium med en god størrelse (f.eks. 60 x 40 x 60 LBH, eller gerne større), kan indrettes som et typisk regnskovsterrarium inkl. en vanddel. Planter med lidt større blade kan så placeres over vanddelen. Da det drejer sig om små arter, kan man også anvende små planter som f.eks. orkidéer, for at gøre interiøret smukkere. Ved et

lidt større terrarium vil det være en god idé at anlægge et vandløb for at stimulere frøerne mest muligt.

I øvrigt er frøerne ikke omfattet af nogen specifikke fredninger, så i den sammenhæng er der ingen forhindringer for at holde disse spændende dyr.

Er man så heldig at få glasfrøerne til at yngle, udvikles haletudserne på ca. 15 døgn og vil normalt klække om natten. I øvrigt har de udviklet den specielle adfærd, at kunne klække inden for ganske kort tid og alle på en gang, hvis de forstyrres. Dette kan også forekomme på et ret tidligt stadie i udviklingen. Herved kan de forsøge at undgå en predator.

I naturen er der forskellige fluer der efterstræber æggene, men også ægædende slanger som f.eks. *Leptodeira septentrionalis*.

Er man på en tur til et sted, hvor der lever glasfrøer, må man ikke snyde sig selv for oplevelsen af disse smukke dyr på deres naturlige levested. Det er blot at tage pandelampen på, måske et par gummistøvler og noget myggespray og så af sted om natten. Det er ofte bedst simpelt hen at gå i selve vandløbet, da det sjældent er muligt at gå langs bredden, når vegetationen er intakt. Når man først har hørt og fået øje på den første frø, vil man ofte kunne finde flere.

Vil man vide mere om disse spændende frøer er bogen: Ranas de vidrio – Costa Rica – Glass frogs af Brian Kubicki en glimrende kilde.

**PRAMMANN'S BONNIE DYRECENTER
KALUNDBORGVEJ 83 · 4200 SLAGELSE · TLF. 58 53 32 35**

**Vestsjællands
største udvalg**

**AKVARIEFISK
KRYBDYR/PADDER
GNAVERE &
FUGLE**

TILBEHØR TIL HUND OG KAT

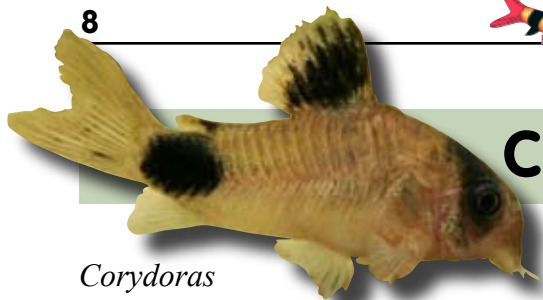
ALT TIL HAVEBASSIN

ÅBNINGSTIDER:

Mandag - fredag . . . 10.00 - 17.30

Lørdag - søndag . . . 10.00 - 15.00

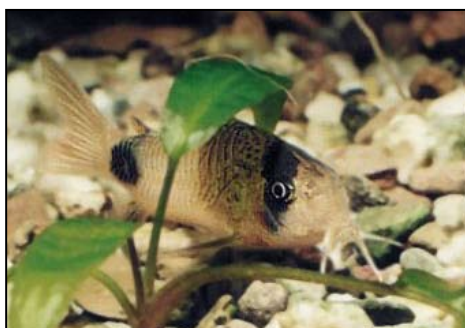

Corydoras Panda - Nijss

Corydoras panda er efter min mening en af de smukkeste og mest charmerende pansermallere der findes. Jeg vil prøve at beskrive hvad der adskiller denne pansermalle fra de andre i slægten, for selvom de har mange fællestræk, er der alligevel en række forskelle på de enkelte arter. Jeg vil lægge særligt vægt på de opdrætsbetingelser, der syntes at spille ind når man vil forsøge sig med *Corydoras* arter generelt, ligesom jeg vil beskrive en klægningsmetode for *Corydoras*æg som vi er flere der har haft held med.

Amazonasområde. Den blev fanget første gang af R. H. Richards i 1968 og 3 år senere i 1971, blev fisken videnskabeligt beskrevet af Nijssen & Isbrücker.

At fisken fik artsnavnet panda, skyldes den meget karakteristiske farvetegning. Grundfarven er råhvid eller beige, om man vil. Derudover har den en sort rygfinne, en plet på hale-roden og en streg ned over øjet, hvilket gør at den minder en del om den kinesiske pandabjørn. Det er som skrevet en af de smukkeste og mest charmerende pansermaller der findes, hvilket også har gjort den meget eftertragtet blandt akvarister verden over. I det omfang man kan finde

Corydoras panda er en af de mindre pansermaller. I akvariet bliver den op til 5 cm. Fisken lever i klare vandløb med delvist sandet bund i sydlige tilløb til det peruvianske

den i forretningerne, ligger den prismæssigt fra kr. 40,- og helt op til kr. 80,- pr. stk. (*i dag er prisen stort set uændret - red. bem.*).

Når man køber fisk i det prisleje,

en & Isbrücker 1971

Tekst: Jesper Thorup 1999

Foto: www.akwafoto.pl og Johannes Noval

kan man være tilbøjelig til kun at købe få fisk. Det er nu ikke nogen god ide. Corydoras maller er flokdyr og skal for at trives optimalt gå sammen med artsfæller. Køb derfor aldrig under 5 fisk og meget gerne flere. En corydorasflok på en 10 til 15 stykker der kommer tumlende over stok og sten for at æde, er et meget flottere syn end 3 sky fisk, der kun kommer frem når der er helt stille omkring akvariet.

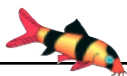
Som altid når det drejer sig om Corydoras, gælder det om at få flere hanner end hunner. I hvert fald hvis man hører til dem, der vil forsøge at opdrætte fiskene. Hvis man "bare" vil kigge på dem og nyde synet af disse smukke fisk, er kønsfordelingen underordnet. 1/3 hunner og 2/3 hanner er den optimale kønsfordeling når man køber en flok. Imidlertid er det ikke helt nemt at skille kønnene fra hinanden. Specielt ikke hvis der er tale om ungfisk eller fisk i dårlig foderstand. Generelt gælder det, at hunnerne bliver større end hannerne, og at hunnerne er bredere hen over bugen. Når fiskene er i god foderstand og hunnerne har sat rogn er det dog relativt nemt at se forskel. Man kan fange fiskene op i et lille plastikakvarie, hvor man så betrag-

ter dem lodret oppe fra.

Så plejer det at være muligt, at skelne de brede hunner fra de mere slanke hanner.

Akvarie og vandværdier

Et velegnet akvarie til pandamaller skal have et så stort bundareal som muligt, da det er her fiskene opholder sig det meste af tiden. En flok på en 8-10 fisk skal have et bundareal på mindst 30 x 60 cm og gerne mere. Der skal være nogle arealer, som er tæt beplantede, så fisken kan søge dække, hvis den ikke lige har lyst til at blive kigget på af akvaristen. Nogle af planterne må gerne være fintløvede, og en god tot javamos vil de sætte stor pris på. Vandet skal være rent og klart, men bortset fra det synes fisken at være ret tolerent i forhold til både pH og hårhedsgrader. Temperaturen har heller ikke den store betydning, men 24°C-26°C er passende. Bundlagt skal være fint og uden skarpe kanter, så mallerne kan rode i det og søge føde uden at beskadige de skægtråde, de har rundt om munden. Maller, der har slidt deres skægtråde af, vil være meget svære at sætte i leg, ligesom

de vil være hæmmet i deres fødesøgning. Pansermaller lugter sig nemlig frem til føden bl.a. med skægtrådene. Dette betyder f.eks. at man kan dumpe føde ned lige ved siden af fiskene, uden at de reagerer. Først når duften af foder, begynder de at brede sig i akvariet begynder de at lede efter den.

Hvordan fiskene motiveres til leg

Når man vil have sine fisk i leg, er der nogle betingelser, som skal være opfyldt. Fiskene skal selvfølgelig være kønsmodne, og så skal de være i rigtig god foderstand. Jo bedre foderstand fiskene er i, jo mindre skal der til for at sætte dem i leg. Når hunnerne ligner små bristefærdige balloner, så er de klar. Hvordan man vil få fiskene i sådan en foderstand er individuelt, men en ting er sikkert. TatraMin alene gør det ikke. Et varieret udbud af frostfoder og levende foder er bedst, og så kan man jo supplere med kvalitetsfodertabletter som mellemmåltider.

Når fiskene ser runde og velnærede ud, lader man dem gå uden vandskift i 3 til 4 uger. Når alt nu ser rigtigt ud, laver man et vandskift på 50 % med koldt vand fra hanen. Temperaturen må gerne falde en 8-9°C. Man kan evt. hælde det nye vand i akvariet over en times tid, så faldet ikke bliver så brat. Pandamallerne

kan godt tåle et sådan fald i temperaturen, men har man andre fisk i akvariet, skal man nok være lidt varsom, da visse fisk reagerer voldsomt på pludselige temperaturfald. Mine skakbrætcichlider lå for nyligt 4 timer med bugen i vejret efter sådan et vandskift. De kom sig dog uden problemer, men det var nok lige på kanten af, hvad de kunne klare. Leger fiskene nu ikke i løbet af et par dage laves endnu et koldt vandskift. Denne gang på 25 % og hvis ikke det hjælper laves efter et par dage endnu et vandskift på 25 %.

I de varme sommermåneder kan det være svært at få tilstrækkeligt koldt vand ud af hanen, til at temperaturen falder væsentligt. Man kan da komme 5 liter vand i en plastikpose, som så placeres et par dage i fryseren. Den kæmpeisterning, der kommer ud af dette, lægges så i akvariet, hvor den over en times tid smelter. Hold øje med temperaturen og tag evt. isklumpen op, hvis det bliver for koldt.

Den ovenfor beskrevne metode burde være sikker nok til at få fiskene i leg men som alle, der har opdrættet fisk ved, så driller det skidt en gang imellem, så jeg vil lige nævne et par supplerende tips. På internettet kan man læse, at det er en god ide at lave det store vandskift dagen før et lav-

AKVARIEFISKEN

er flyttet på landet

Forretningen er overtaget af Mads Christensen, Hemmeshøjvej 2, 4241 Vemmelev
Tlf. 22 73 44 87
mail: mads@akvariefisken.dk

tryk trækker ind over det område, hvor man bor. Jeg har aldrig selv prøvet metoden, eller lagt mærke til om mine maller leger ved lavtryk, men det lyder meget fornuftigt. Lavtryk betyder som oftest regn, og det er jo netop en tropisk regntid, vi forsøger at simulere med de hyppige vandskift. Vil man gøre det rigtigt grundigt, lader man fiskene gå i halvhårdt, spagnumfiltreret vand, med at lav pH. Vandskiftene laver man så med blødt vand og stopper spagnumfiltreringen. Derved falder hårdheden og pH stiger op mod 7. Hvis pandamallerne kan kende forskel på det trick og så en rigtig regntid i Amazonas bifloder, så er de altså klogere end fisk har lov at være, og man kan få lyst til at aflive dem ved først givne lejlighed. Det skal man nu nok ikke gøre. Når det drejer sig om opdræt af *Corydoras* er tålmodighed en af de store dyder. Det kan være at ens fisk endnu ikke er kønsmodne, eller at de helst vil lege i vinterhalvåret. Det kan være at de ikke får tilstrækkeligt, ro til at lege, eller at kønsfordelingen i flokken er forkert. Der er ikke andet at gøre end at prøve sig frem.

Behandling af æg og unger.

Corydoras panda lægger ikke mange æg. En stor rognsvær hun kan lægge op til 40 æg, når hun går i leg,

men omkring det halve er nok mere realistisk. Legen kan, hvis fiskene ikke bliver forstyrret vare hele dagen. Det er altså ikke ligesom f.eks. Kopperpansermallen *Corydoras aeneus*, der på et par timer kan svine en nypudset akvarieforrude til med op til 400 æg. Pandamallen giver sig god tid og bliver den forstyrret, indstiller den ofte æglægningen for resten af den dag. Næste formiddag kan det så være, at den starter op igen. Man kan altså nemt komme ud for at ens pandamaller går og klatlejer og lægger en 4-6 æg om dagen over en periode.

De 1,5 til 2 mm store æg vil være placeret alle mulige steder i akvariet. Under blade, direkte på akvarieruden, på pumper og varmelegmer. synes dog at have en særlig forkærlighed for java-mos, hvor en stor del af æggene vil være at finde.

Når der nu er lagt en protion æg, kan man gøre 2 ting. Man kan fjerne alle fiskene fra akvariet og lade æggene

klægge der hvor de nu sidder. Har man mange snegle vil disse dog kunne gøre et væsentligt indhug i æggene inden de når at klægge. I stedet kan man tage en plastikskål, som man fylder omkring 2 cm friskt hanevand i. Denne sættes ned oven i akvariet hvor den står indtil vandet inde i skålen har samme temperatur som akvarievandet. Nu piller man forsigtigt med tommel- og pegefingre samtlige æg op af akvariet, og kommer dem i skålen. Æggene er let klæbrige og overraskende robuste, så det er ikke så svært som det lyder. Når man mener at have fundet alle æggene, lader man skålen med æggene stå og sejle i akvariet indtil de klægger. Klæggetiden afhænger meget af temperaturen. Ved 26°C tager det 3-4 dage, ved 24°C 4-5 dage, ved 21°C op til 7 dage. Man skal her være opmærksom på, at hvis klæggetiden bliver for lang, kan ungerne være så afkræftede at de ofte dør kort efter de er kommet ud af ægget.

Typisk et par dage efter klægningen,

Bemærk at man kan se unger i flere af æggene.

hvor ungerne har brugt den sidste rest af blommesækken, sættes de spæde ungerne nu over i et opfodringsakvarie, der ikke behøver at være særlig stort i den første tid. Det er nemmere at fodre målrette i et lille akvarie end i et stort. Ungerne tager microorm og nyklægget artemia fra starten, så opfodringen er ikke noget problem. Så længe de går i det lille akvarie, skiftes vand et par

Få dage gamle unger af Corydoras panda.

gange om ugen. Efterhånden som de vokser, flyttes de til større omgivelser. Når man bliver træt af at klægge artemia i rå mængder, tager ungerne efter lidt tilvænnning både frosne cyclops og bosmider, så heller ikke her er der problemer.

En flok pandaunger der tumler rundt mellem de voksne individer er en helt utrolig oplevelse. De er super-charmerende, når de skubber og puffer og drøner rundt uden tilsyneladende at have nogen som helst retningssans. Det findes ikke meget der er smukkere inden for vores

hobby. Jeg håber med denne artikel at have givet en række tips, som vil sætte mange i stand til at opleve at få et opdræt af *Corydoras panda*.

Litteratur:

Corydoras-panzerwelse, Harro Hieronimus p. 171, Bede Verlag 1997

Back to nature guide MALLER, Dr. David D. Sands p. 52, Flyvefisken 1997

Corydoras Catfish, Derek Lambourne p. 100, Bladford 1995

Akvariehåndbogen, Ulrich Schliewen p. 136, Aschenhoug Fakta 1991

Welse, Harro Hieronimus p. 120, Verlag EugenUlmer 1989.

Se andre artikler om emnet opdræt på Jesper Thorups hjemmeside på:

www.fishbreeding.dk

PRAGT
smerlingen

Annonceprisliste

Alle priser er for annoncer i farve.
Ønskes annoncen bragt i sort/hvid,
reduceres prisen med 30%.

Bestil en 2010-annonce nu
og få resten af 2009 gratis

1/1 side (180x125 mm)	910 kr.
1/1 side, omslagets inderside (190x125 mm)	1.170 kr.
1/1 side, omslagets bagside (190x125 mm)	1.300 kr.
1/2 side (87x125 mm)	455 kr.
1/4 side (40x125 mm)	260 kr.
1/8 side (20x125 mm)	195 kr.

Bestyrelsen:

Formand: John Pærremand
Søndermarken 9, Rosted,
4200 Slagelse
Tlf. 58 58 44 76
Mail: foodee@post.tele.dk

Næstformand: Jens Bjarne Larsen
Opdrætsregistrator
Valbygårdsvej 35, 4200 Slagelse
Tlf. 58 52 37 16
Mail: bjarne_larsen@live.dk

Kasserer: Johannes Noval
Sørbylillevej 15, Sørbylille,
4200 Slagelse
Tlf. 30 703 702
Mail: johannes@noval.dk

Medlem: Frank Johansen
Overdrevsvej 11, Sørbymagle
4200 Slagelse
Tlf. 58 54 57 88
Mail: helleogfrank@atix.dk

Sekretær/klubbladet/hjemmesiden:
Per Kylesbech Petersen,
Skovagervej 14, Bringstrup, 4100 Ringsted
Tlf. 57 61 70 41 - 25 88 33 54
Mail: per@kyllesbech-petersen.dk

Suppleanter:

Birthe Petersen **Tlf. 57 61 70 41** birthe@kyllesbech-petersen.dk
Kim Baisner **Tlf. 58 58 43 79** kbaisner@city.dk

Klubbens adresse er formandens

Kontaktpersoner:

Nye medlemmer/indmeldelse samt saltvandsgruppen:
Frank Johansen
Overdrevsvej 11, Sørbymagle, 4200 Slagelse
Tlf. 58 54 57 88 - Mail: helleogfrank@atix.dk

Akvariegruppen og opdræt:
Jens Bjarne Larsen, Valbygårdsvej 35, 4200 Slagelse
Tlf. 58 52 37 16 - Mail: bjarne_larsen@live.dk

Terrariegruppen:
John Pærremand, Søndermarken 9, Rosted, 4200 Slagelse
Tlf. 58 58 44 76 - Mail: foodee@post.tele.dk

Fotogruppen:
Per Kylesbech Petersen, Skovagervej 14, 4100 Ringsted
Tlf. 57 61 70 41 - Mail: per@kyllesbech-petersen.dk

Havebassingruppen:
John Pærremand, Søndermarken 9, Rosted, 4200 Slagelse
Tlf. 58 58 44 76 - Mail: foodee@post.tele.dk

Kontingent 2009

Voksne.....: kr. 200 pr. år Pensionist par.....: kr. 190 pr. år
Junior/pensionist.....: kr. 130 pr. år Familiekontingent*.....: kr. 275 pr. år
Alle interesserede er velkomne til at deltage 1-2 møder før man bestemmer sig for medlemskab.
* alle familiedlemmer i samme husstand

Savner du en *nærværende* bank?

Skift til Spar Nord

Hos Spar Nord lytter vi. Det handler ikke kun om dine penge. Det handler om dig, dine muligheder og dit liv. Kom ind og lad os høre, hvad du forventer af din bank.

Spar Nord Næstved
Farimagsvej 8, Kvægtorvet
4700 Næstved
Tlf. 55 75 03 50
www.sparnord.dk/naestved

Spar Nord Slagelse
Klingeberg 2
4200 Slagelse
Telefon 72 25 01 70
www.sparnord.dk/slagelse